

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Географія)»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Вчитель географії

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Херсонського державного університету

(протокол № 7 від «26» листопада 2017 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з «29» листопада 2017 р.

В.о. ректора Херсонського державного університету,

професор Н.А. Тюхтенко

(наказ № 945 від «29» листопада 2017 р.)

Херсон, 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентністному підході підготовки магістра у галузі 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі: **Мальчикова Дар'я Сергіївна**, доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри соціально-економічної географії;

Пилипенко Ігор Олегович, доктор географічних наук, доцент, декан факультету біології, географії і екології;

Давидов Олексій Віталійович, кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри екології та географії;

Богадьорова Лариса Михайлівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри соціально-економічної географії;

Машкова Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри соціально-економічної географії;

Ковальова Катерина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціально-економічної географії;

Саркісов Аршавір Юрійович, кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії;

Молікевич Роман Сергійович, кандидат географічних наук, асистент кафедри соціально-економічної географії;

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Наконечна С. В., вчитель географії, директор Херсонської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №41 Херсонської міської ради

2. Солоненко О. І., вчитель географії, директор Херсонської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №12 з поглибленим вивченням французької мови Херсонської міської ради

**Профіль освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Географія)» зі спеціальності
014.07 Середня освіта (Географія)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет біології, географії і екології, кафедра соціально-економічної географії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Вчитель географії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта Решта вимог визначається правилами прийому на освітньо-професійну програму бакалавра.
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography.aspx
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної географічної науки, педагогіки та методики середньої освіти, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів середньої та позашкільної освіти	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта / Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основною метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, інноваційного характеру в галузі сучасної географічної науки, педагогіки та методики середньої освіти. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері географічної освіти, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, в організаціях. Освітньо-професійна програма узгоджена із програмою реалізації міжнародного проекту TempusProject 543681-TEMPUS-1-2013-1-DE-TEMPUS-JPHES
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	232 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладачі середніх навчальних закладів 235 Інші професіонали в галузі навчання 2351 Професіонали в галузі методів навчання 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання 2359 Інші професіонали в галузі навчання 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за другим магістерським (освітньо-професійним або освітньо-науковим) рівнем; отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (просторового аналізу, економічних, соціологічних). Комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проєктів.
Оцінювання	Усне та письмове опитування; тестовий контроль; захист дипломної роботи; заліки, екзамени. Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано), 100-бальною та

	<p>шкалою ЕКТС (А, В, С, D, Е, F, FX).</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі географічної освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної та навчальної діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК2. Здатність узагальнювати основні категорії предметної області в контексті загальноісторичного процесу.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p> <p>ФК 8. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.</p> <p>ФК 9. Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).</p> <p>ФК 10. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України.</p>

	<p>ФК 11. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.</p> <p>ФК 12. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.</p> <p>ФК 13. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону.</p> <p>ФК 14. Здатність реалізовувати красзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.</p>
--	--

7 – Програмні результати

	<p>ПР 1. Знає історичні етапи розвитку предметної області.</p> <p>ПР 2. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПР 3. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>ПР 4. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПР 5. Оперує базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПР 6. Використовує інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР 7. Застосовує міжнародні й національні стандарти та досвід у професійній діяльності.</p> <p>ПР 8. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПР 9. Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПР 10. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПР 11. Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>ПР 12. Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>ПР 13. Знає та розуміє основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки.</p> <p>ПР 14. Пояснює просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.</p> <p>ПР 15. Описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг</p>
--	--

	<p>і наслідки процесів, що відбуваються в них.</p> <p>ПР 16. Пояснює зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.</p> <p>ПР 17. Формує в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в освітньому процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій.</p> <p>ПР 18. Застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії.</p> <p>ПР 19. Уміє характеризувати природні регіони, ландшафти й біогеоценози, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик).</p> <p>ПР 20. Розуміє глобальні суспільно-географічні процеси, вміє складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства.</p> <p>ПР 21. Характеризує і оцінює природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; знає і розуміє географічні особливості свого адміністративного регіону.</p> <p>ПР 22. Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.</p> <p>ПР 23. Добирає міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіє методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство».</p> <p>ПР 24. Дотримується сам під час польових навчальних практик та формує відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес забезпечують 3 доктори наук, 18 кандидатів наук.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>- Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія).</p>
Інформаційне	- офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk ;

та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - Херсонський віртуальний університет http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1; - система дистанційного навчання «KSU Online»; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - програми практик
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин
Міжнародна кредитна мобільність	Взаємозамінність залікових кредитів, участь у програмі подвійного дипломування та закордонного стажування (за наявності відповідних угод)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки

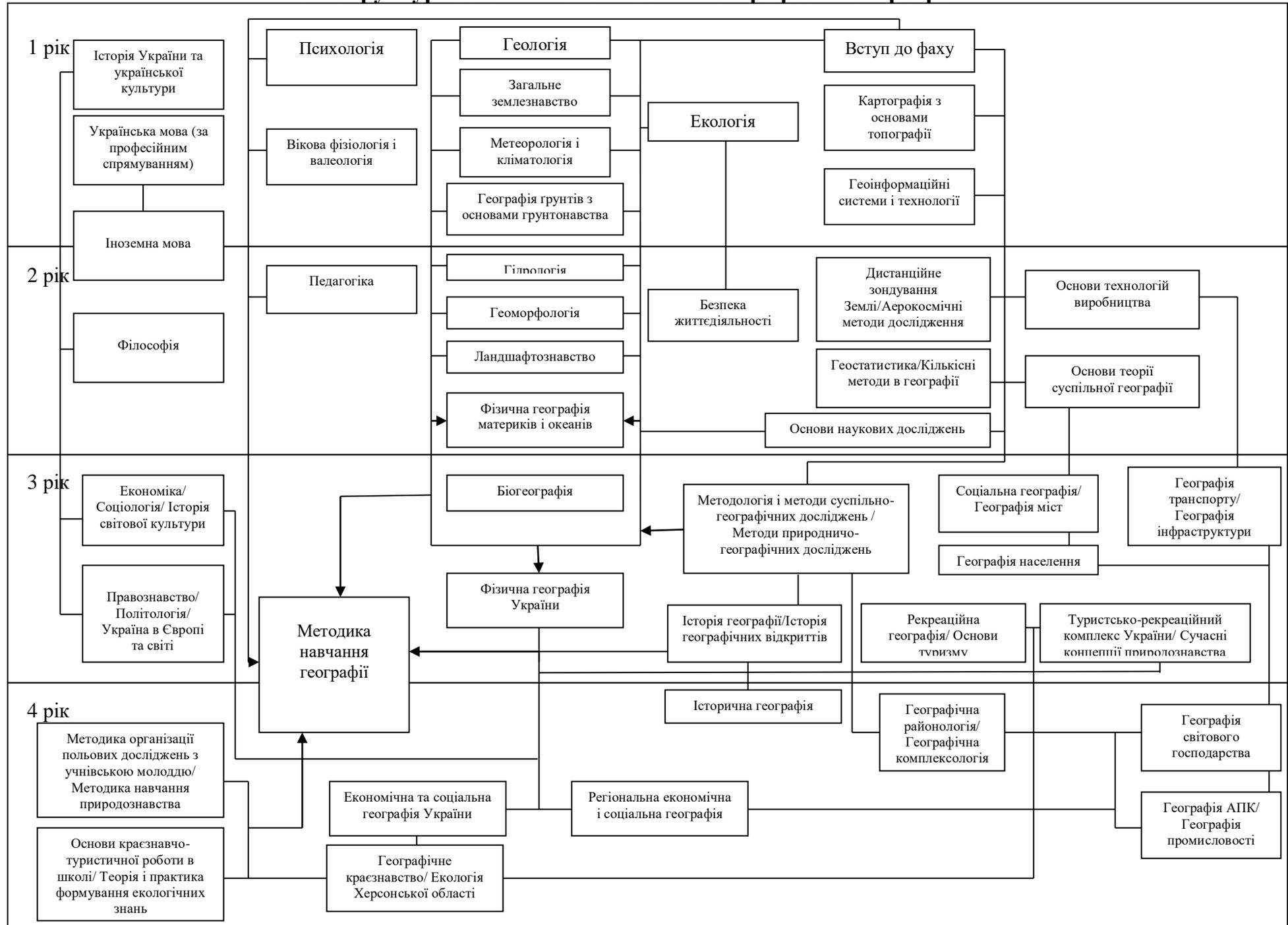
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1	Філософія	3	екзамен
ОК 2	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4	Іноземна мова	6,5	екзамен
ОК 5	Геологія	7	екзамен
ОК 6	Загальне землезнавство	6	екзамен
ОК 7	Метеорологія і кліматологія	6	екзамен
ОК 8	Гідрологія	4,5	екзамен
ОК 9	Геоморфологія	4,5	екзамен
ОК 10	Ландшафтознавство	3	диф. залік
ОК 11	Картографія з основами топографії	5	екзамен
ОК 12	Основи технологій виробництва	3	залік
ОК 13	Географія населення	4	екзамен
ОК 14	Основи теорії суспільної географії	4	екзамен
ОК 15	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3,5	залік
ОК 16	Біогеографія	3	диф. залік
ОК 17	Екологія	3	залік
ОК 18	Геоінформаційні системи і технології	4,5	диф. залік
ОК 19	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	диф. залік
ОК 20	Психологія	3	екзамен
ОК 21	Педагогіка	4	екзамен
ОК 22	Методика навчання географії	11	екзамен
ОК 23	Вікова фізіологія і валеологія	3	залік
ОК 24	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 25	Вступ до фаху	6	екзамен
ОК 26	Фізична географія материків і океанів	8	екзамен
ОК 27	Географія світового господарства	4	екзамен
ОК 28	Регіональна економічна і соціальна географія	8	екзамен
ОК 29	Історична географія	3	залік
ОК 30	Фізична географія України	6	екзамен
ОК 31	Економічна та соціальна географія України	6	екзамен
ОК 32	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік

ОК 33	Навчальна практика	15	залік
ОК 34	Виробнича практика	9	диф. залік
ОК 35	Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	7,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		179	
1. Вибіркові компоненти ВК			
ВК 1	Економіка / Соціологія / Історія світової культури	3	залік
ВК 2	Правознавство / Політологія / Україна в Європі і світі	3	залік
ВК 3	Дисципліни вільного вибору студента	6	залік
ВК 4	Дистанційне зондування Землі / Аерокосмічні методи досліджень	3	залік
ВК 5	Історія географії / Історія географічних відкриттів	3	залік
ВК 6	Рекреаційна географія / Основи туризму	3	екзамен
ВК 7	Соціальна географія / Географія міст	3	екзамен
ВК 8	Географія агропромислового комплексу / Географія промисловості	3	залік
ВК 9	Методологія і методи суспільно-географічних досліджень / Методи природничо-географічних досліджень	6	екзамен
ВК 10	Географічна районологія / Географічна комплексологія	4	диф. залік
ВК 11	Геостатистика / Кількісні методи в географії	4	диф. залік
ВК 12	Географія транспорту / Географія інфраструктури	3	залік
ВК 13	Туристсько-рекреаційний комплекс України / Сучасні концепції природознавства	6	диф. залік
ВК 14	Методика організації польових досліджень з учнівською молоддю / Методика навчання природознавства	4	екзамен
ВК 15	Географічне краєзнавство / Екологія Херсонської області	3	залік
ВК 16	Основи краєзнавчо-туристичної роботи в школі / Теорія і практика формування екологічних знань	4	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		61,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) проходить у формі захисту дипломної роботи та комплексного іспиту (педагогіка та психологія; географія, методика навчання географії) та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випускникам ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Вчитель географії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11	ВК 12	ВК 13	ВК 14	ВК 15	ВК 16		
ЗК 1	+	+																						+								+	+	+																		
ЗК 2	+	+																	+	+	+	+			+					+			+	+															+			
ЗК 3	+	+	+	+															+	+	+	+			+																		+	+	+		+	+	+			
ЗК 4				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+																+	+			
ЗК 5		+	+	+																		+												+	+													+	+			
ЗК 6				+															+																																	
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК 8					+	+	+	+			+								+	+			+											+	+	+																
ЗК 9	+	+											+	+		+	+			+	+	+	+	+	+									+	+	+											+	+	+			
ЗК10				+							+								+	+	+	+	+	+	+										+	+													+	+		
ФК 1																				+	+	+	+											+													+	+	+			
ФК 2																				+	+	+													+													+	+	+		
ФК 3																				+	+	+													+														+	+	+	
ФК 4																				+	+	+													+														+	+	+	
ФК 5																				+	+	+	+	+											+														+	+	+	
ФК 6																				+	+	+													+														+	+	+	
ФК7	+																			+	+	+												+														+	+	+		
ФК8					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК 9																			+							+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК 10					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК11					+	+	+	+	+	+						+	+	+							+	+								+														+	+	+		
ФК12												+	+	+				+											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК13																													+	+																			+	+	+	+
ФК14																							+							+	+																		+	+	+	+

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards_and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED -F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон "Про вищу освіту" // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо - кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 №1151. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
9. Національний глосарій 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2010.
11. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно - аналітичний огляд // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf